

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Eleny Berthotyovej PhD. a JUDr. Zdenky Reisenaurovej v právnej veci navrhovateľa: C., nar. X., štátny príslušník Konga, naposledy bytom v zahraničí A., K., okres M., K., aktuálne s miestom pobytu N., T., zast. Mgr. M., L., H., B. proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky – Migračný úrad**, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. p.: MU-186-25/PO-Ž/2006 zo dňa 25. apríla 2006, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 10 Saz 47/2006-89 zo dňa 20. augusta 2008 takto

r o z h o d o l

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 10 Saz 47/2006-89 zo dňa 20. augusta 2008 **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom uvedeným vo výroku, potvrdil napadnuté rozhodnutie č. p.: MU-186-25/PO-Ž/2006 zo dňa 25. apríla 2006 v časti, ktorou odporca podľa § 13 ods. 3 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len zákon o azyle) neudelil navrhovateľovi azyl na území SR.

Krajský súd dospel k záveru, že odporca v napadnutom rozhodnutí správne a dostatočným spôsobom zistil a vyhodnotil skutkový stav veci. Krajský súd sa stotožnil s názorom odporcu, že navrhovateľ v konaní nepreukázal opodstatnenosť ani existenciu obáv a ani prenasledovanie z dôvodu prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine.

Krajský súd k navrhovateľom tvrdenému dôvodu (príslušnosti k určitej národnostnej skupine) uviedol, že o takomto dôvode sa zmienil iba okrajovo pri pohovore u odporcu, pričom sa odvolával iba na všeobecné konštatovanie o prenasledovaní. Navrhovateľ podľa krajského súdu neprezentoval žiadne konkrétne prenasledovanie seba či svojej rodiny z etnických dôvodov. Podľa krajského súdu teda možno konštatovať, že táto skutočnosť nebola dôvodom jeho odchodu z krajiny pôvodu. Súčasne krajský súd poukázal na to, že navrhovateľ ako svoj etnický pôvod pri pohovore uviedol kmeň B., v podanom opravnom prostriedku udával kmeň B. a pred súdom kmeň B. Tým spochybnil tento dôvod, ako taký, pričom navyše v katalógu kmeňov Afriky nie je kmeň B., podobne ako kmeň B. uvedený, pokiaľ ide o kmeň B. tento takisto nie je uvedený v zozname, v zozname je kmeň podobného názvu - B. s lokalizáciou v Sudáne.

K prezentovanému odchodu navrhovateľa z krajiny pôvodu krajský súd uviedol, že navrhovateľ ako dôvod svojich obáv uviedol, že sa obáva svojho zatknutia v nadväznosti jednak na jeho dva výsluchy na polícii z rokov 2003 a 2004 a na smrť svojho otca. Uskutočnenie prezentovaných výsluchov nie je možné potvrdiť a ani vyvrátiť, avšak vzhľadom k tomu, že k nim došlo v značnom časovom predstihu pred jeho odchodom z krajiny pôvodu, pričom iné problémy sám navrhovateľ nemal, možno tieto dôvody ako dôvod odchodu z krajiny pôvodu vylúčiť. Navyše sa netýkali činnosti navrhovateľa, ale mali sa týkať politickej činnosti jeho otca, a preto nie je možné považovať za prejav prenasledovania v zmysle zákona o azyle. Krajský súd v tejto súvislosti uviedol, že navrhovateľ sám uviedol, že po spísaní zápisnice o výsluchu bez problémov z polície odišiel a v ďalšom nebol žiadnym spôsobom obťažovaný. Jazva, ktorú navrhovateľ súdu ukázal, nemá z pohľadu preukázania prenasledovania žiadnu vypovedaciu hodnotu, pretože môže byť následkom bežného úrazu, pričom o tomto zranení sa navrhovateľ pred odporcom vôbec nezmienil. Pokiaľ ide o smrť otca navrhovateľa, sám navrhovateľ vypovedal, že nevie kto a prečo otca zastrelil a okrem prípadných politických dôvodov jej uskutočnenia pripustil aj možnosť žiarlivosti zo strany otcových straníckych kolegov.

Krajský súd tiež poukázal na správy o Kongu zadovážené zo strany súdu, z ktorých nevyplývalo, že prívrženci strany MNC-L, hoci strany opozičnej, boli takýmto spôsobom atakovaní zo strany vládnucich mocenských síl. Navrhovateľ tiež uviedol, že nebol členom žiadnej politickej strany a verejne ani neprejavoval svoje politické názory. Podľa názoru krajského súdu navrhovateľ teda nepreukázal prenasledovanie ani existenciu prenasledovania z politických či národnostných dôvodov. S poukazom na obsah jeho výpovedí nemožno hovoriť o opodstatnenosti jeho obáv, pretože ak by obavy ako subjektívny pocit i existovali, ich základom musí byť existencia určitých objektívnych skutočností, a tá sa vzhľadom na to, že smrť otca navrhovateľa takouto skutočnosťou nie je, nepreukázala.

Pretože navrhovateľove obavy zo zatknutia (s poukazom na jeho vypočúvanie z roku 2003 a 2004) nie je možné pokladať za opodstatnené, pretože sám navrhovateľ nevyvíjal žiadnu politickú činnosť a nebol za takúto činnosť ani prenasledovaný, a pretože smrť jeho otca vzhľadom na nepreukázanie jej spojitosti s politickou činnosťou zavraždeného nie je možné považovať za preukázanie perzekúcie, krajský súd napadnutú časť rozhodnutia odporcu potvrdil.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie, v ktorom namietal, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Na konštatovanie krajského súdu, že navrhovateľ o svojej príslušnosti k národnostnej skupine sa u odporcu zmienil len okrajovo, uviedol, že odporca sa vôbec nezaoberal možným národnostným dôvodom prenasledovania navrhovateľa a nezaobstaral si ani potrebné informácie ohľadom kmeňov v krajine pôvodu navrhovateľa, ich postavením v rámci spoločnosti ani tým, že navrhovateľ ako člen kmeňa B. (resp. iné odlišné názvy tohto kmeňa) mohol byť potenciálne vystavený možnému nebezpečenstvu prenasledovania zo strany štátu alebo iných štátnych zložiek.

V súvislosti s tým, že uvádzal rôzne názvy kmeňa uviedol, že kmeň má viacero možných pomenovaní podľa rôznych jazykov, resp. svojho umiestnenia.

Navrhovateľ uviedol, že z dôvodu tejto príslušnosti bol on sám osobne prenasledovaný, čo sa prejavilo v opakovanom zadržaní vojakmi, ktoré vážne porušilo jeho základné ľudské práva

.V čase neprítomnosti svojho otca preberal na seba úlohy a povinnosti najstaršieho syna. Ľudia ho považovali za pravú ruku otca, otca podozrievali so spolupráce so špiónmi a s ozbrojenými opozičnými silami. Navrhovateľ v ďalšom popisoval svoje zadržanie v roku 2003 (keď ho vypočúvali 5 hodín, chceli vedieť či majú doma zbrane, ukrytých špiónov, zaujímali sa o vojenské plány) a 2004 (zaujímali sa o jeho otca a o zbrane). Ďalej uviedol, že jeho otec bol potenciálnym terčom útokov, nakoniec ho 30.11.2005 zabili. Dôvodom zabitia mohla byť jeho politická činnosť, ale aj etnický pôvod - kmeň B. pochádzajúci z provincie B. pri hraniciach s Rwandou.

Navrhovateľ nesúhlasil ani s hodnotením a závermi súdu, že jazva nemá z pohľadu preukázania prenasledovania žiadnu vypovedaciu hodnotu. To, že sa o nej nezmienil pred odporcom neznamena, že ju v tom čase nemal a že nevznikla spôsobom uvedeným navrhovateľom.

Navrhovateľ sa napokon odvolával na publikáciu „Králi a klany“ od Davida Newburyho, kde autor poukazuje na podobnosti medzi obyvateľmi na východnej strane DRK a západnej strane (Rwanda) jazera Kivu kde sa uvádza, že rwandské zdroje označujú obyvateľov v okolí jazera Kivu ako „Banyabungo“ alebo Bashi“.

Navrhovateľ tiež poukázal na rozhodnutie Azylového a Imigračného tribunálu Veľkej Británie a Severného Írska (AB and DM /DRC/ CG 2005 UKIAT 00118), kde tribunál označil za rizikové nasledovné kategórie žiadateľov o azyl pochádzajúcich z DRK: osoby, ktoré majú národnosť alebo sú považovaní za majúcich národnosť štátu, ktorý je považovaný za nepriateľský voči DRK a to predovšetkým tí, čo majú alebo sa o nich predpokladá, že majú spojenie s Rwandou alebo sú rwandského pôvodu, osoby, ktoré sú Tutsi alebo sú chápaní ako Tutsi alebo Banyamulenge a osoby, ktoré majú alebo sa má za to, že majú vojenský alebo politický profil, na základe ktorého sa nachádza v opozícii k vláde.

Navrhovateľ ďalej poukázal na to, že z článku z augusta 2007 (stránka Global Security) vyplýva, že stovky ľudí z DRK prišli do Burundi žiadať o azyl po tom, čo utiekli pred násilím v oblasti Južnom Kivu. Medzi nimi sú zastúpené najmä etnické skupiny: Banyamulenge, Balilo, Bashi a Babembe.

Navrhovateľ navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že navrhol rozhodnutie odporcu v napadnutej časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť. Zopakoval argumenty pre ktoré neudelil navrhovateľovi azyl na území SR, najmä nepreukázanie opodstatnenosti obáv z prenasledovania z relevantných dôvodov, pričom za podstatný považoval fakt, že navrhovateľ ako hlavný dôvod odchodu z krajiny uvádzal obavy o svoj život, nakoľko jeho otec mal byť koncom roka 2005 zastrelený neznámymi ozbrojencami. V tejto súvislosti poukázal na to, že v zápisnici k podaniu vysvetlenia zo dňa 26.1.2006 uvádzal, že v decembri 2005 sa spolu so svojim otcom letecky dopravili z krajiny pôvodu do Johannesburgu v Juhoafrickej republike. Neskôr počas pohovoru uvádzal, že jeho otec bol zastrelený koncom novembra 2005. Odporca poukázal na nezrovnalosť jeho výpovedí ohľadne smrti jeho otca, trasy opustenia krajiny ako aj údajnej politickej činnosti. Podľa odporcu takýto nesúrodý popis znižuje dôveryhodnosť jeho tvrdení ako aj to, že k uvádzaným skutočnostiam vôbec došlo. Podľa odporcu navrhovateľovi sa tak nepodarilo prezentovať svoje argumenty na odôvodnenie žiadosti o udelenie azylu uceleným, a presvedčivým spôsobom.

Na základe uvedeného navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 3 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 2. decembra 2008 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Podľa § 8 ods. 1 zákona o azyle (účinného do 31.12.2006, ďalej len zákon o azyle) Ministerstvo udelí azyl žiadateľovi, ktorý má v štáte, ktorého je štátnym občanom, a ak ide o osobu bez štátnej príslušnosti, v štáte jeho bydliska, opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

Ministerstvo udelí azyl žiadateľovi, ktorý je v štáte, ktorého má štátne občianstvo, a ak ide o osobu bez štátnej príslušnosti, v štáte jeho bydliska, prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd (ods. 2).

Podľa § 10 ods. 1 zákona o azyle Ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl

- a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá v štáte, ktorý azylant opustil z dôvodov podľa § 8, a azylant s tým vopred písomne súhlasí,
 - b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo
 - c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí; za azylanta robí právne úkony opatrovník, ktorého mu ustanoví ministerstvo;
- 7) ustanovenia § 16 ods. 2 sa nepoužijú.

Podľa § 10 ods. 2 zákona o azyle Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky.

Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Podľa § 13 ods. 3 zákona o azyle ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.

Podľa § 20 ods. 3 zákona ak ministerstvo zamietne žiadosť ako zjavne neopodstatnenú, rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu; vo výroku rozhodnutia uvedie, či sa na cudzinca vzťahuje zákaz vyhostenia, alebo vrátenia podľa § 47.

Podľa § 47 ods. 1 zákona o azyle žiadateľa, azylanta, cudzinca, ktorý požiadal o poskytnutie dočasného útočiska, alebo odídencia nemožno vyhostiť akýmkoľvek spôsobom alebo ho vrátiť na hranice územia štátu, 21) kde by jeho život alebo osobná sloboda boli ohrozené z dôvodov jeho rasy, náboženstva, národnosti, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo zastávania určitých politických názorov; to neplatí pre toho, koho odôvodnene možno považovať za nebezpečného pre bezpečnosť Slovenskej republiky alebo ktorý po tom, čo bol právoplatným rozsudkom uznaný za vinného z obzvlášť závažného trestného činu, 19) predstavuje nebezpečenstvo pre spoločnosť.

Žiadateľa, azylanta, cudzinca, ktorý požiadal o poskytnutie dočasného útočiska, alebo odidenca nemožno vyhostiť akýmkoľvek spôsobom alebo vrátiť na hranice územia štátu, kde by bol mučený alebo podrobený krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu, alebo trestu. (ods. 2)

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t.j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi na území SR preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Odporca zdôvodnil rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi na území Slovenskej republiky nepreukázaním opodstatnenosti obáv z prenasledovania z rasových, národnostných, náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, tak ako to vyplýva zo Ženevskej konvencie z roku 1951 o právnom postavení utečencov a zákona o azyle.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu

(DVD Encarta Premium Suite 2005, správa o stave a dodržiavaní ľudských práv - 2003 vydaná Kanceláriou pre demokraciu, ľudské práva a prácu MZV USA z 25.2.2004, Správa o dodržiavaní ľudských práv v krajine pôvodu - DR Kongo 2005, vydaná úradom pre demokraciu, ľudské práva a prácu MZV USA z 8.2.2006, Správ Amnesty International Country Report 2005 - Democratic republic of Congo - december 2004), z ktorých vyhodnotil a stručne popísal politicko - spoločenskú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na vyhodnotenie dôvodov pre ktoré navrhovateľ žiadal o udelenie azylu a bezpečnostné riziko prípadného návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu.

Ako vyplynulo z dotazníka žiadateľa o azyl zo dňa 28.2.2006 navrhovateľ ako dôvod odchodu z krajiny pôvodu uviedol, že členovia jeho rodiny sa necítia po otcovej smrti v bezpečí v Kongu, uviedol, že je členom kmeňa B., pričom príslušníci tohto kmeňa a ľudia zo severu, žijúci v rovníkovej oblasti – kmene Mayi - Mayi a Bastha sú považovaní vládou za opozičných rebelov, ktorí chcú zvrhnúť súčasnú vládu. Uviedol, že ešte počas otcovho života boli u nich viackrát doma vojaci slúžiaci súčasnému prezidentovi a hľadali jeho spisový materiál, keďže nič nenašli, zanechali v dome neporiadok a odišli z domu preč. Tieto incidenty nahlásili polícii, tí im kázali napísať sťažnosť, nikdy však tieto prípady neprišli prešetriť k nim domov. Ďalej uviedol, že otec bol zabitý koncom novembra 2005, otec bol politicky aktívny, podporoval zástupcu viceprezidenta Jean – Pierre Mbemba, ktorý sa snaží získať prvenstvo v prezidentských voľbách. Otec bol oficiálnym členom strany MNC-L- Konžské národné hnutie Lumumba. Jedna časť sa snaží získať moc v krajine vojenskou cestou a neuznáva mierové rokovanie, druhá časť sa snaží získať v krajine vedenie mierovou cestou a bez použitia násilia. Nevie uviesť, v čom spočívala úloha otca, pretože tieto úlohy boli tajné. Raz prišiel otec o druhej v noci zo schôdze strany a keď sa pokúšal otvárať plot jeho domu, začali na neho strieľať traja muži, nevie kto otca zabil, domnieva sa, že ho zabili vojaci, ktorí sú v službách súčasného prezidenta, nevylúčil možnosť, že otec bol zabitý jeho kolegami z hnutia, a to zo žiarlivosti, že je preferovaný a úspešný v rámci hnutia. Vraždu nahlásili na polícii jeho kolegovia z hnutia, on sa nezúčastnil ani pohrebu, pretože sa obával o svoj život.

Zo zápisnice z ústneho pojednávania so žiadateľom o udelenie azylu zo dňa 24.4.2006 vyplynulo, že navrhovateľ na otázky týkajúce sa členstva otca v strane MNC-L uviedol, že otec bol členom tejto strany od roku 1998 do roku 2005, bol poverovaný politickými misiami, konkrétnu jeho činnosť alebo pozíciu uviesť nevedel. Navrhovateľ uviedol, že on nebol členom tejto strany, pomáhal však otcovi pri vykonávaní niektorých činností, otec robil nábor v teréne a keď chcel niekto vstúpiť do hnutia, on záujemcovi pomáhal vypisovať vstupné dotazníky. Tieto dotazníky

vypíňal doma v utajení, nikdy nie na verejnosti, inú politickú činnosť nevykonával a ani žiadnym iným spôsobom nevyjadroval svoje politické presvedčenie. Uviedol, že je čelnom kmeňa B., hlavným jazykom je jazyk swahili.

Odporca v rozhodnutí, ktorým neudelil navrhovateľovi azyl na území SR uviedol, že navrhovateľ sa odvoláva na všeobecnú situáciu v krajine pôvodu (príslušníci kmeňa B., Mayi-Mayi a Bastha sú považovaní vládou za opozičných rebelov, ktorí chcú zvrhnúť súčasnú vládu), pre neho ničím nešpecifickú. Hoci sa navrhovateľ odvolával aj na násilnú smrť otca, nikdy nemal potvrdené, kto je zodpovedný za jeho smrť, pričom pripustil, že okrem motívu vojakov v službách súčasného prezidenta, za zabitím môže byť aj žiarlivosť niektorých kolegov z hnutia. Pri vražde nebol zistený jednoznačný motív konania neznámych osôb, rovnako nebolo zistené, či ich konanie súviselo s jeho politickou činnosťou alebo s jeho príslušnosťou. Navyiac podľa slov navrhovateľa vražda jeho otca bola nahlásená polícii, ktorá v tejto veci zahájila vyšetrowanie, navrhovateľ však nepozná výsledky vyšetrowania, pretože sa rozhodol opustiť krajinu pôvodu. Zadržanie navrhovateľa políciou v roku 2003 a 2004, jeho vyšetrowanie, spísanie zápisníc, ktoré podpísal a jeho následné prepustenie na slobodu, sa javí ako štandardný postup policajných zložiek pri vyšetrowaní podozrivých osôb a nenesie známky perzekúcie z jedného dôvodov uvedených v zákone o azyle. Odporca tiež poukázal na to, že túto skutočnosť uviedol až na konci pohovoru pri tlmočení dotazníka potom, ako predtým na otázku, či bol niekedy zadržaný, väznený, resp. vypočúvaný odpovedal jednoznačne nie. Odporca tiež v rozhodnutí poukázal na to, že navrhovateľ nebol členom žiadnej politickej strany, jediná jeho aktivita súvisiaca s politickým zameraním otca, bolo poskytovanie pomoci pri vypisovaní dotazníkov pre záujemcov o vstup do MNC-L, čo sa však dialo v utajení doma a nebolo verejne známe.

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkoch pri svojom rozhodovaní vychádzal, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne vyhodnotil dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého odporca vychádzal pri svojom rozhodovaní o tom, či u navrhovateľa existujú dôvody pre udelenie azylu podľa § 8 a § 10 zákona o azyle.

Pokiaľ teda odporca dospel k záveru, že dôvody navrhovateľa, pre ktoré žiadal udeliť azyl na území Slovenskej republiky nemožno považovať za relevantné v zmysle zákona o azyle pre udelenie azylu na území Slovenskej republiky najmä vzhľadom na to, že navrhovateľ

nepreukázal opodstatnenosť obáv z prenasledovania z dôvodov taxatívne vymedzených v zákone o azyle, keď je nepochybné, že navrhovateľ sa vo svojej žiadosti odvoláva na všeobecne nepriaznivú situáciu v krajine pôvodu, bez preukázania prenasledovania alebo hrozby prenasledovania z ním tvrdených politických dôvodov, resp. etnických dôvodov, nepochybil, keď žiadosti o udelenie azylu nevyhovel.

V tejto súvislosti považuje odvolací súd za dôležité zdôrazniť, že i keď nebolo možné aj vzhľadom bezpečnostnú situáciu v krajine pôvodu primárne vylúčiť, že otec navrhovateľa bol zavraždený a navrhovateľ v dôsledku tejto udalosti a všeobecnej situácie v krajine pôvodu má strach o vlastný život, avšak akokoľvek je zmyslom azylu poskytnúť žiadateľovi ochranu, nejde o ochranu pred akýmkoľvek negatívnym javom v krajine pôvodu, pretože inštitút azylu je len jednou z foriem medzinárodnej ochrany, avšak nie je univerzálnym nástrojom pre poskytnutie ochrany pred bezprávnymi postihujúcimi jednotlivcov alebo celé skupiny obyvateľov najmä v dôsledku pretrvávajúcej zlej bezpečnostnej situácie v krajine pôvodu, ktorej obeťami sú predovšetkým civilní obyvatelia.

Dôvody pre poskytnutie azylu sú zákonom vymedzené pomerne úzko a nepokrývajú celú škálu porušovania ľudských práv a slobôd, ktoré sú tak v medzinárodnom ako aj vo vnútroštátnom kontexte uznávané. Inštitút azylu je aplikovateľný v obmedzenom rozsahu, a to len pre prenasledovanie zo zákonom uznaných dôvodov, kedy je týmto inštitútom chránená len najvlastnejšia existencia ľudskej bytosti a práva a slobody s ňou spojené, pričom udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle je viazané objektívne na prítomnosť prenasledovania ako skutočnosti definovanej v § 2 písm. o/ zákona o azyle alebo na odôvodnené obavy z tejto skutočnosti, a to v oboch prípadoch v dobe podania žiadosti o azyl, teda spravidla v dobe bezprostredne nasledujúcej po odchode z krajiny pôvodu.

Primárnym dôvodom neudelenia azylu navrhovateľovi bolo nesplnenie relevantných podmienok pre udelenie azylu v zmysle zákona o azyle.

V danom prípade ako správne uviedol odporca, navrhovateľ nebol politicky činný, motív vraždy otca nie je známy a navrhovateľovo tvrdenie, že mohlo ísť aj o motív etnický v štádiu odvolacieho konania (vzhľadom k tomu, že takéto tvrdenie absentovalo v administratívnom konaní)

nemá žiadnu relevanciu, pretože pre súd je rozhodujúci skutkový stav zistený v čase vydania napadnutého rozhodnutia.

Neobstojí ani námietka navrhovateľa, že odporca sa vôbec nezaoberal možným národnostným dôvodom prenasledovania navrhovateľa a tým, že ako člen kmeňa B. (resp. iné odlišné názvy tohto kmeňa) mohol byť potenciálne vystavený možnému nebezpečenstvu prenasledovania zo strany štátu alebo iných štátnych zložiek.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodiť, že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Ustanovenie § 4 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia odporcu (ďalej len zákon o azyle) určuje žiadateľovi povinnosť počas vstupného pohovoru poskytnúť pravdivo a úplne všetky požadované údaje potrebné na rozhodnutie o žiadosti o udelenie azylu.

Pokiaľ teda navrhovateľ v priebehu administratívneho konania uvádzal, že pochádza z kmeňa B., konštatoval, že príslušníci tohto kmeňa sú považovaní vládou za opozičných rebelov, ktorí chcú zvrhnúť súčasnú vládu, pričom bližšie nešpecifikoval svoje obavy z prenasledovania z tohto dôvodu, nemožno odporcovi vyčítať, že sa takýmto dôvodom bližšie nezoberal a nevykonal dokazovanie na navrhovateľom namietané neobjasnenie postavenia kmeňov v krajine pôvodu v rámci spoločnosti ako aj tvrdenie navrhovateľa uplatnené v odvolaní proti rozsudku, že navrhovateľ ako člen kmeňa B. mohol byť potenciálne vystavený možnému nebezpečenstvu prenasledovania zo strany štátu alebo iných štátnych zložiek.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že ani pozornosti krajského súdu neuniklo, že navrhovateľ ako svoj etnický pôvod pri pohovore uviedol kmeň B., v podanom opravnom prostriedku udával kmeň B. a pred súdom kmeň B.

Nie je sporné, že dôležité fakty v priebehu administratívneho konania musí oznámiť sám navrhovateľ, pričom na preukázaní pravdivosti svojich tvrdení musí záležať predovšetkým žiadateľovi o udelenie azylu. Keďže úlohou navrhovateľa bolo pravdivo a úplne popísať všetky dôvody pre udelenie azylu a ozrejmiť všetky skutočnosti, rozhodné pre posúdenie jeho žiadosti bolo na navrhovateľovi, aby objasnil etnické dôvody, z ktorých pramenila obava z jeho prenasledovania a pri úrovni jeho vzdelania bolo legitímne od navrhovateľa očakávať, že objasní aj mnohonázvosť kmeňa, ktorého je členom a rovnako bolo logické očakávať, že v priebehu konania (administratívneho ako aj súdneho) bude používať v záujme riadneho zistenia skutkového stavu veci identický názov kmeňa.

Keďže takto nepostupoval, je možné súhlasiť s vysloveným názorom krajského súdu, že navrhovateľ svojim konaním sám spochybnil tento dôvod ako taký, pričom odvolací súd dáva do pozornosti zistenie krajského súdu, ktoré korešponduje z obsahom zoznamu kmeňov Afriky – č. 1. 72 spisu krajského súdu (zdroj: www.africanvariety.com.), že v katalógu kmeňov Afriky nie je kmeň B., podobne ako kmeň B. uvedený, pokiaľ ide o kmeň B. tento takisto nie je uvedený v zozname, v zozname je kmeň podobného názvu - B. s lokalizáciou v Sudáne.

Rovnako je možné súhlasiť s názorom odporcu, ktorý si osvojil aj krajský súd, že zadržanie a vypočúvanie v rokoch 2003 a 2004, jeho vyšetrowanie a jeho následné prepustenie na slobodu, sa javí ako štandardný postup policajných zložiek pri vyšetrowaní podozrivých osôb a nenesie známky perzekúcie jedného z dôvodov uvedených v zákone o azyle.

Z uvedených dôvodov preto možno konštatovať, že rozhodnutie odporcu v časti o neudelení azylu bolo v súlade so zákonom a krajský súd nepochybil, ak ho potvrdil. Odvolací súd preto považoval napadnutý rozsudok za vecne správny a ako taký ho podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP, tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci právo náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 2. decembra 2008

Za správnosť vyhotovenia:
Ľubica Kavivanovová

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu